

Inriktningsbeslut för spelplan vid Njupkärrs skola

Barn- och utbildningsförvaltningens förslag till barn- och utbildningsnämnden för beslut i kommunstyrelsen

- Besluta om att fortsätta arbetet för en 7-spelsplan vid Njupkärrs skola.

Cynthia Runefjärd
Kommundirektör

Elisabet Schultz
Förvaltningschef barn- och
utbildningsförvaltningen

Sammanfattning

I planeringen för Njupkärrs skola har en förutsättning för uppdraget varit att planera för en eventuellt kommande spelplan och idrottshall. Därför har möjligheten för både 11-spelsplan och 7-spelsplan utretts i planering av Njupkärrs skola. En 11-spelsplan inom området innebär att idrottshallen måste placeras längre in på skolområdet. Efter utredning av skyfallshantering kan konstateras att denna placering inte är lämplig då byggnaden hamnar i en lågpunkt. Placeringen skapar även problem med tillgänglighet. Med denna vetskap anses det inte möjligt att tillskapa en 11-spelsplan på Njupkärrs skola. Både kultur- och fritid och barn- och utbildning ställer sig positiva till att det planeras för en 7-spelsplan på området även om kultur- och fritid påtalar att det finns ett behov av en 11-spelsplan inom Bollmoraområdet.

Beskrivning av ärendet

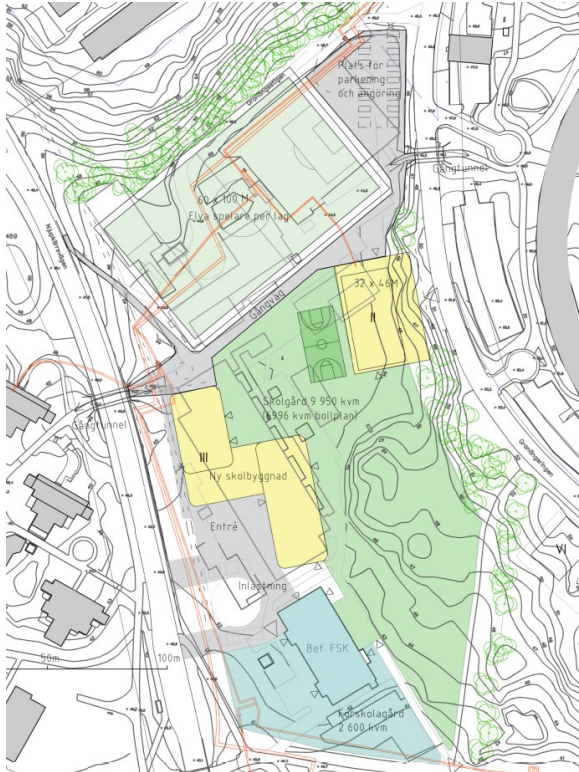
I planeringen av Njukärrens skola har en förutsättning för uppdraget bl.a. varit att utreda möjligheten för att tillskapa ytor för en eventuellt kommande 11-spelsplan och idrottshall inom området. På grund av ledningar i marken blir möjligheten för placering av idrottshall begränsad. Det finns ytmässigt endast två placeringar för en 11-spelsplan varav ingen efter utredning visat sig lämplig.

Det första förslaget var att lägga 11-spelsplanen enligt skiss nedan. Detta har visat sig inte gå då idrottshallen inte kan placeras i föreslaget läge på grund av en fjärrvärmeledning. Fjärrvärmeledningen är en huvudledning mellan Bollmora till Jordbro. Kommunens bedömning är att en flytt av fjärrvärmeledning kommer bli för kostsam samt inte kunna ske inom den tidplan som finns för Njukärrens skola.

Figur 1 - Tidig skiss med förslag till 11-spelsplan

Det andra förslaget är att lägga 11-spelsplanen enligt skiss nedan.

Figur 2 - Tidig skiss med förslag till 11-spelsplan

Idrottshallen hamnar i detta läge på en nedsänkt plats där mycket vatten samlas. Det är ett problem redan idag och kan inte avhjälpas på ett bra sätt i detta förslag. Inte heller fotbollsplanen kan användas som en fördröjningsyta då den måste ligga högre i terrängen. Detta på grund av att marken måste följa fjärrvärmeledningens höjdläge som i vissa delar ligger högre än skolan och skolgården. På grund av det kan inte dagvatten- och skyfallssituationen lösas.

Att placera idrottshallen på denna yta är också förenat med en ökad kostnad för sprängning av berg och investering i allmän plats. Gång- och cykelväg samt tillgänglig angöring och parkering för bil behöver byggas ut längs Granängsringen för att idrottshallen ska kunna nås. Tillgänglig parkering och angöring är svårt att tillskapa via Granängsstigen och vidare över skolgården då 11-spelsplanen hindrar passage till idrottshallen från det hållet. Om angöring via skolgården skulle gå att lösa innebär det en mer otrygg trafiklösning då bilar och leveransfordon behöver korsa en gång- och cykelpassage vid östra gångtunneln och köra in på skolgård med lekande barn.

Då idrottshallen läggs i suterräng behöver mötet med Granängsringen studeras vidare. Eventuell utveckling av Granängsringens västra del är idag inte studerad och strategiska ställningstaganden behövs om vägen ska byggas ut för angoring till idrottshallen. En byggnad i detta läge kommer medföra mer sprängning och mer träd kommer behöva tas bort vilket i sin tur ger en ökad kostnad. Naturmarken som tas bort vid sprängning innefattar ett skogsbryn med äldre tallar vars värde i så fall behöver studeras vidare och eventuellt ersättas på annan del av skolgården.

I och med att det i dagsläget inte kunnat tas fram någon lösning för en eventuellt kommande 11-spelsplan föreslår kommunstyrelseförvaltningen att gå vidare med planering för enbart en eventuellt kommande 7-spelsplan inom området.

Kultur- och fritidsförvaltningens behov

I anläggnings- och lokalbehovsanalysen har kultur- och fritidsförvaltningen kommunicerat att det finns ett behov av ytterligare en 11-spelsplan i Wättingestråket och/eller anslutning till en skola år 2025. Kultur- och fritidsförvaltningen baserar analysen av behovet på den förväntade demografiska utvecklingen. (KFN 2022-08-29 § 61)

Konsekvenser utifrån kultur- och fritidsförvaltningens perspektiv

I Tyresö finns i dagsläget fyra fotbollsföreningar. Föreningarna har olika storlek, inriktning och upptagningsområden. Bollmora Inter och FC Bollmora United är relativt nya föreningar som har sina upptagningsområden i Bollmora. Bristen på fotbollsplaner i anslutning till deras upptagningsområde riskerar att begränsa föreningarnas möjlighet att växa.

Ytterst blir konsekvensen av att kommunen inte anlägger ytterligare en 11-spelsplan i närtid att nuvarande nyckeltal om att uppfylla målet med en 11-spelsplan per 10000 invånare i kommunen inte kan upprätthållas. Det riskerar att drabba samtliga fotbollsföreningars verksamhet genom bristande tillgång till tider.

Kultur- och fritidsförvaltningen har påpekat att vid anläggning av fotbollsplaner bör närheten till skolor och idrottsplatser tas i beaktning för ett effektivt utnyttjande samt närhet till faciliteter som omklädningsrum och toaletter (Behovsanalys för idrottsanläggningar KFN 2022-05-23 § 48).

Från kultur- och fritidsförvaltningens perspektiv är det dock inte nödvändigt att anlägga en 11-spelsplan specifikt i anslutning till Njupkärrs skola, förutsatt att det går att säkra en alternativ placering i ett centrumnära läge som innebär

att behovet av en 11-spelsplan kan tillgodoses år 2025 (eller åtminstone inte allt för långt därefter).

Då inte en 11-spelsplan kan anläggas på platsen ställer kultur- och fritidsförvaltningen sig positivt till att en 7-spelsplan i konstgräs anläggs i anslutning till Njupkärrs skola. Det skulle innebära att föreningarna kan nyttja den för sin barn- och ungdomsverksamhet. Det är däremot inte intressant från kultur- och fritidsförvaltningens perspektiv att kommunen anlägger en 5-spelsplan (så kallad skolplan), en sådan plan kan kultur- och fritidsförvaltningen därför inte tänka sig att stå för driften av.

Barn- och utbildningsförvaltningens behov

Nuvarande bollplan på Njupkärrs skola har ett ungefärligt mått på 35x55m, alltså lika stor som en 7-spelsplan. Utanför bollplanen, på den intilliggande asfaltsytan spelas även innebandy och basket. Det är ytkrävande zoner av en skolgård som används flitigt av de aktiva barnen. En skolgård har stor nytta av att ha en bollplan inom fastigheten, frågan om dess storlek i relation till övriga intressen har utretts i förstudien.

För skolans utemiljö är en mindre bollplan att föredra. Bollplaner i skolans miljö kräver vuxennärvaro då det är en plats där det ofta sker konflikter. En stor bollplan kräver fler vuxna för att kunna överblicka allt som händer och överblicka konflikter. En 11-spelsplan är också en stor öppen yta som kan upplevas otrygg av många och är av den anledningen inte lämplig på en skolgård. Öppna stora ytor upplevs som otrygga av många, både för barn och vuxna, men kanske framför allt för barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar och för barn som har varit med om stressfyllda livshändelser som kan ha utvecklat ett stress-responssystem som väldigt lätt aktiveras.

Konsekvenser utifrån barn- och utbildningsförvaltningens perspektiv

En mindre fotbollsplan är mer anpassad till skolans verksamhet och enklare för skolan att nyttja. Friyta vid en 7-spelsplan beräknas bli cirka 26 kvadratmeter per barn och friytan vid en 11-spelsplan cirka 18 kvadratmeter per barn. Boverkets riktlinjer förespråkar en yta på 30 kvadratmeter. Även om inget av alternativen uppfyller boverkets riktlinjer är en 7-spelsplan att föredra utifrån detta perspektiv. Ytan som frigörs kommer väl till användning för andra aktiviteter som då kan möjliggöras.

Ekonomiska konsekvenser

Att fortsätta arbeta mot en lösning för en 11-spelsplan med placering vid Njupkärrs skola får följande ekonomiska konsekvenser:

- Ökad kostnad för konstruktion och markarbeten för idrottshallen då idrottshallen måste placeras i suterräng.
- Ökade kostnader för sprängning.
- Ökad kostnad för investering av allmän plats i form av angöring från Granängsringen.
- Ökad utredningskostnad.

En 7-spelsplan är alltså att föredra utifrån ett ekonomiskt perspektiv jämfört med en 11-spelsplan.

Barnets bästa

För att ta hänsyn till barnets bästa, sett till eleverna på Njupkärrs skola, har en dialogprocess genomförts där elever på skolan fått vara delaktiga. Med information från dialogprocessen kan konstateras att en 11-spelsplan inte är att föredra utifrån ett jämställdhetsperspektiv sett till eleverna på Njupkärrs skola. Detta då 11-spelplanen varken främjar lugn aktivitet eller bidrar till en plats för alla eftersom det enbart är de elever som föredrar aktiv rörelse och att stå i centrum som kommer nyttja 11-spelplanen. Flickor värderar lugnare platser samt vikten av att skolgården är en plats för alla i högre utsträckning än pojkar och av den anledningen anses inte 11-spelplanen möta flickornas behov. En 11-spelsplan tar också anspråk på övriga ytor i större utsträckning än t.ex. en 7-spelsplan som annars hade kunnat tillskapas för detta ändamål.

Utöver elever på Njupkärrs skola berörs även andra barn som kan tänkas nyttja en 11-spelasplan. Fotbollsföreningarna hade ca 1 900 medlemmar i åldern 7-20 år 2021 (varav ca 30 % är flickor), vilket gör fotbollen till den överlägset största sporten bland barn och unga och fotbollens attraktionskraft bedöms vara stabil över tid (Behovsanalys för idrottsanläggningar KFN 2022-05-23 § 48). Ur jämställdhetsperspektiv går det att nämna att fotbollen är den näst största sporten bland flickor i Tyresö.

Om beslutet indirekt innebär att behovet av 11-spelsplan inte kan tillgodoses i tid så berörs fler grupper av barn. Barn och unga kommer att påverkas på så sätt att det kan begränsa barns möjligheter till fritidsaktiviteter (artikel 31) genom brist på ändamålsenliga fotbollsplaner.